

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д. С К О П Ј Е
Кеј “Димитар Влахов” број 4, 1000 Скопје

О Б Ј А В У В А

**ПОКАНА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И УПЛАТА НА ОБИЧНИ АКЦИИ ОД V-ТА
ЕМИСИЈА**

1. Поканата за запишување и уплата на обични акции од V-та емисија на Комерцијална Банка АД Скопје содржи само основни податоци за издавачот и за хартиите од вредност кои се предмет на понудата. Сите други релевантни податоци кои му овозможуваат на купувачот на хартии од вредност да направи процена за правното, финансиското и деловното работење на издавачот, за инвестициониот ризик и за правата кои произлегуваат од хартиите од вредност се содржани во Проспектот. Одлуката за инвестирање во хартиите од вредност треба да е заснована на целосната содржина на проспектот која е достапна бесплатно на местата на запишување на хартиите од вредност и на интернет страницата на Македонската берза АД.

2.1. Податоци за издавачот

- **полн назив, фирма и седиште на издавачот;**

Комерцијална банка АД Скопје, Кеј “Димитар Влахов” број 4, 1000 Скопје

- **датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото;**

Друштвото е регистрирано во трговскиот регистар на 29.12.1989 година со матичен број 4065573

- **датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време:**

- Решение за издавање дозвола за основање бр. 221 од 27.12.1989 година од Народна банка на Југославија.

- Решение за замена на дозволата за основање и работење бр. 02-14/627 од 23.12.2003 година.

- Решение за усогласеност согласно Одлуката за издавање согласности и Законот за Банки бр.2064 од 24.03.2008 година.

- **правна форма на друштвото;**

Акционерско друштво

– **основни дејности на издавачот;**

Банката ги врши следните финансиски активности:

1. Прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
2. Кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
3. Кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
4. Издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници),
5. Издавање на електронски пари, доколку е уредено со посебен закон,
6. Финансиски лизинг,
7. Менувачки работи;
8. Платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
9. Брз трансфер на пари;
10. Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
11. Изнајмување сефови, остава и депо;
12. Тргување со инструменти на пазарот на пари (меници, чекови, сертификати за депозит);
13. Тргување со девизни средства што вклучува и тргување со благородни метали;
14. Тргување со хартии од вредност;
15. Тргување со финансиски деривати;
16. Управување со средства и портфолио на хартии од вредност по налог и за сметка на клиенти;
17. Давање услуги на банка - чувар на имот;
18. Купопродажба, гарантирање и пласман на емисија на хартии од вредност;
19. Посредување во продажба на полиси за осигурување;
20. Посредување во склучување договори за кредити и заеми;
21. Обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
22. Економско-финансиски консалтинг;
23. Други финансиски активности утврдени со закон што може да ги врши банка.

– **износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина со состојба на денот на последниот биланс на состојба и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба;**

Претходни емисии:

Реден број на емисија	Род на акции	Датум на издавање	Одобрени акции	Запишани и платени акции	Номинална вредност во МКД	Продажна вредност во МКД
I	Обични	01.01.1990	150,000	137,715	5,000.00	5,000.00
I	Приоритетни	01.01.1990	100,000	100,000	1,000.00	1,000.00
II	Обични	01.10.1992	180,000	174,843	5,000.00	5,000.00
II	Приоритетни	01.10.1992	100,000	99,317	1,000.00	1,000.00
III	Обични	08.06.1999	16,977	16,977	5,000.00	5,167.50
IV	Обични	10.09.2001	31,922	31,922	5,000.00	5,302.50
IV	Приоритетни	10.09.2001	7,465	7,465	1,000.00	1,060.50

Комерцијална банка АД Скопје, заради усогласување со Законот за трговски друштва, во согласност со Одлуката за измени на Статутот на Банката донесена на Собранието на акционери на 22.03.2005 година изврши поделба на акциите во сооднос 1:5, со што секоја обична акција со номинална вредност од 5.000,00 МКД беше поделена на 5 обични акции со поединечна номинална вредност од 1.000,00 МКД.

По извршената поделба заклучно со 4-та емисија Банката има издадено 1.807.285 обични акции и 206.782 приоритетни акции.

Состојба на капитал на Комерцијална банка ад Скопје на 31.12.2007 година, како и на 30.06.2008 година. Промените се одразуваат само во родот на акциите како резултат на извршени конверзии на приоритетните во обични акции.

Состојба	Издадени обични акции	Номинална вредност (денари)	Издадени приоритетни акции	Номинална вредност (денари)	Вкупно (денари)
31.12.2007	1.992.590	1.000	21.477	1.000	2.014.067.000
30.06.2008	1.996.508	1.000	17.559	1.000	2.014.067.000

2.2. Причините поради кои се врши понудата односно намената на средствата од понудата;

Една од главните определби на Банката претставува зголемувањето на капиталот преку одржување на стапка на исплата на дивиденда од околу 40%, со што значителен дел од добивката би останал во резервите и би влијаел на зголемување на капиталот. Сепак, забрзаниот раст на банкарскиот пазар во Република Македонија и плановите на Банката да се следи таа динамика, неможе да се поддржат исклучиво со овој начин на зголемување на капиталот.

Новата емисија не претставува нужност која произлегува од немањето доволно извори на средства за остварување на активностите на Банката, ниту проблем со нејзината ликвидност.

Постојат одредени ограничувачки фактори кои доколку не се изврши дополнителна капитализација на Банката, ќе го ограничат нејзиниот понатамошен раст и развој.

Најзначаен фактор за кој неможе да се каже дека е само регулаторно прашање, туку и прашање на прудентно управување со ризиците во комбинација со динамички раст на активностите, е капиталот потребен при зададено ниво на ризик, претставен преку стапката на адекватност на капиталот.

Со 31.12.2007 година Банката оствари адекватност на капиталот од 10,5% без вклучување на дел на добивката за 2007 година (со нејзино вклучување стапката изнесува 10,6% на 30.06.2008 година) со што е во рамките на законски предвидениот минимум од 8%, но под 12% што е препорачана стапка од страна на НБРМ.

Во поглед на висината на адекватноста на капиталот постојат два значајни моменти кои треба да се истакнат:

- иако законски пропишаната стапка на адекватност на капиталот изнесува минимум 8%, согласно Законот за банки, гувернерот може да пропише повисока стапка на адекватност на капиталот доколку тоа е потребно поради природата, видот и обемот на активностите што ги врши банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности; и
- при спроведување на редовна теренска контрола од страна на Дирекцијата за супервизија при НБРМ реализирана кон крајот на 2007 година, до менаџментот на Банката дадена е препорака за нејзина докапитализација.

Во плановите на менаџментот за понатамошен раст на Банката, како и предложениот план за 2008 година, е калкулирано со:

- пораст на кредитите помеѓу 25 -30%;
- пораст на вонбилансни активности до 30%;
- понатамошно пренасочување на нискокаматната актива во висококаматна актива;
- вложување во останати финансиски правни лица (доброволен пензиски фонд, друштво за управување со инвестициски фондови и слично);
- зголемување на одредени некаматоносни вложувања кои имаат особено значење за осовременување на работењето (софтверски лиценци, компјутерска и друга опрема и слично);
- развој на електронско банкарство и картично работење; и
- одржување на отворена девизна позиција која генерира нето позитивни курсни разлики.

Секое пролонгирање на моментот на новата емисија би ја успорило динамиката на раст на Банката и потенцијално би можело да го загрози нејзиното пазарно учество.

Од тие причини, при стапки на раст на најзначајните параметри кои влијаат на исполнувањето на супервизорските стандарди, оценето е дека оптимално ниво на новата емисија изнесува 3.068 милиони денари. Со ова би се постигнало подобрување во исполнувањето на супервизорските стандарди, би се овозможил раст во наредните неколку години, би се зголемила книговодствената цена по акција и би се остварувало понатамошно зголемување на добивката, иако во првата година е можно мало намалување на квантитативните показатели ROE и ROA.

Овој износ ќе придонесе за зголемување на сопствените средства на Банката, во смисла на пресметковна категорија која се вклучува во пресметката на исполнувањето на супервизорските стандарди, така што би дошло до зголемување на:

- адекватност на капиталот на околу 15% (симулација врз основа на проекција за 31.12.2008), што остава простор за континуиран раст на активностите на банката и во 2009 и 2010 година, при слични услови и регулатива;
- зголемување на поединечната кредитна изложеност (максимум 25%) како поддршка на поединечни бонитентни кредитокорисници и нивните поврзани субјекти, така што истата од 1.028 милиони денари би се зголемила на 1.954 милиони денари;
- агрегатна отворена девизна позиција која би се зголемила за околу 1.200 милиони денари што претставува адекватен дел од новата емисија; и
- големата кредитна изложеност како вкупен износ на сите големи кредитни изложености, а која е законски лимитирана на осумкратен износ на сопствени средства.

Во поглед на билансните позиции би се овозможило остварување на планот за 2008 година за:

- остварување на бруто добивка од 1.370 милиони денари, што претставува зголемување за 28%;
- зголемување на нето каматните приходи за 17%; и
- зголемување на книговодствената вредност по акција околу 32% до 35%.

2.3. Податоци за понудата на хартии од вредност;

- **Бројот и датумот на актот за издавање на хартии од вредност;**

Одлука за зголемување на почетниот капитал на Комерцијална банка АД Скопје со V-та емисија на акции број 02-1610-12888 од 25.03.2008 година, Одлука за одредување на бројот на акции и цената на акциите од V-та емисија издадени од Комерцијална банка АД Скопје број 02-1610-26793 од 26.06.2008 година и Одлука за измени и дополнувања на Одлуката за зголемување на почетниот капитал на Комерцијална банка АД Скопје со V-та емисија на акции број 02-1610-37209 од 24.09.2008 година

- **Податоци за согласностите и одобренјата врз основа на кои хартиите од вредност ќе бидат издадени;**

Со Известување бр. 10-200-16329 од 23.04.2008 година е известена Народната банка на Република Македонија за донесената Одлука за зголемување на почетниот капитал на Комерцијална банка АД Скопје со V-та емисија на акции, во согласност со член 61 од Законот за банки, од делот за согласности и известување.

Во услови на успешно завршување на јавната понуда, односно по запишувањето на акциите во Централниот Депозитар за Хартии од Вредност АД Скопје, Банката ќе изврши усогласување на Статутот на Банката, за што ќе се обрати за согласност до Народната банка на Република Македонија, во согласност со член 57 од Законот за банки.

- **Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата);**

Со V-та емисија на акции се издаваат 471.000 акции по номинална вредност од 1.000,00 денари, односно вкупна номинална вредност од 471.000.000,00 денари.

- **Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени;**

Цената по која акциите ќе бидат понудени изнесува 6.515,00 денари по акција.

- **Вкупна вредност на понудата;**

Вкупната вредност на понудата изнесува 3.068.565.000,00 денари.

- **Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена: датум на започнување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на започнување на рокот за уплата (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за уплата (ден, месец, година);**

Согласно Законот за хартии од вредност, запишувањето и уплатата на акциите по пат на јавна понуда ќе започне во рок од 30 дена од денот на приемот на Одобрението за издавање на акции од страна на Комисијата за хартии од вредност.

Понудата за запишување на акциите ќе биде отворена 14 календарски дена од објавувањето на јавниот повик за запишување и уплата на акциите, односно на 18.10.2008 година.

Датумот на започнување на рокот за запишување и уплата на акциите е 14 календарски дена по објавата на јавниот повик за запишување и уплата на акциите, односно на 03.11.2008 година.

Датумот на завршување на рокот за запишување и уплата на акциите е 12 месеци од објавата на јавниот повик за запишување и уплата на акциите, односно на 18.10.2009 година.

- **Опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност;**

При запишувањето на акциите предмет на јавната понуда ќе се применува временскиот принцип објаснет со Правилата за постапување при примена на Одлуката за зголемување на почетниот капитал на Комерцијална банка АД Скопје со V-та емисија на акции, донесени на Надзорниот одбор на Банката со број 02-1610-37209/1 на 24.09.2008 година кои се составен дел на Проспектот.

Продажбата на обичните акции ќе се врши во просториите на Комерцијална банка АД Скопје, Кеј “Димитар Влахов” број 4, 1000 Скопје во канцеларија 217, втор кат, стар дел.

Лицето кое запишува акции односно неговиот полномошник задолжително пополнува и потпишува писмена изјава (Уписница).

Плаќањето на акциите ќе се врши во денари на посебната жиро сметка на Комерцијална банка АД Скопје 300-000000000-133 со повикување на број 25499203. Уплатата се врши наеднаш.

Доколку пред истекот на рокот се запишат и уплатат 100% од понудените акции со V-та емисија, Банката ќе ја прекине постапката и преку соопштение за успешно реализирана емисија ќе ја извести Комисијата за хартии од вредност и јавноста.

- **Постапка за распределба на хартиите од вредност во случај да бидат запишани и/или уплатени повеќе хартии од вредност од понудените;**

Распоредувањето на акциите на запишувачите на акции, Банката ќе го врши по хронолошки редослед, односно според датумот, часот и минутата на уплата на средствата, согласно Правилата за постапување при примена на Одлуката за зголемување на почетниот капитал на Комерцијална банка АД Скопје со V-та емисија на акции, донесени на Надзорниот одбор на Банката со број 02-1610-37209/1 на 24.09.2008 година.

Заради обезбедување на рамноправен третман и можност сите заинтересирани субјекти да упишат акции во јавната понуда, доколку два или повеќе купувачи на акции уплатат средства **во првите 7 дена** од почетокот на постапката за запишување и уплата и со нивните уплати се надминува вкупниот износ на понудени акции за продажба, распределбата на акциите помеѓу овие купувачи ќе се врши во зависност од поединечното процентуално учество на уплатата на секој од уплатувачите во вкупно уплатените средства во овој временски интервал.

По истекот на временскиот интервал од 7 дена од почетокот на постапката за запишување и уплата, доколку според времето на уплата се уплатени средства за запишани акции со кои еден дел од уплатените средства врз основа на примената на предходен став, го надминува вкупниот износ на акциите предмет на продажба, на запишувачот му се распоредуваат дел од запишаните акции до износ со кој се достигнува вкупниот износ на акции предмет на продажба.

На секој уплатувач кој според процентуалното учество во вкупните уплати се стекнал со право на нецел број на акции, ќе се употребува и правило за заокружување дефинирано во Правилата за постапување при примена на Одлуката за зголемување на почетниот капитал на Комерцијална банка АД Скопје со V-та емисија на акции, донесени на Надзорниот одбор на Банката со број 02-1610-37209/1 на 24.09.2008 година.

- **Доколку во актот за издавање на хартиите од вредност е предвидено хартиите од вредност да се продават во лотови се наведуваат податоците за најмалиот и/или најголемиот износ кој е може да се запише и уплати;**

Во актот не е предвидено хартиите од вредност да се продаваат во лотови

- **Начин на плаќање на хартиите од вредност;**

Плаќањето на акциите ќе се врши во денари на посебната жиро сметка на Комерцијална банка АД Скопје 300-000000000-133 со повикување на број 25499203. Уплатата се врши наеднаш.

- **Податок за бројот на посебната сметка во банка на која ќе се чуваат сите уплати од купувачите до завршувањето на јавната понуда;**

Бројот на жиро сметка на Комерцијална банка АД Скопје е 300-000000000-133 со повикување на број 25499203.

За време на запишувањето, сите уплати од купувачите за понудените хартии од вредност се чуваат на посебна сметка во банка, која не може да биде користена од страна на издавачот си додека јавната понуда не биде успешно завршена

Средствата кои еден инвеститор ги уплаќа за време на запишувањето на хартиите од вредност не се сметаат за дел од стечајната маса во случај на стечај на издавачот пред успешното завршување на понудата

- **Место каде ќе се врши запишување и продажба на хартиите од вредност (назив, седиште, адреса и телефонски број на издавачот или на овластениот учесник на пазарот кој за тоа има договор со издавачот каде ќе се врши запишувањето и продажбата на хартиите од вредност) и времето во кое заинтересираните лица ќе може да запишат и купат хартии од вредност;**

Продажбата на обичните акции ќе се врши во просториите на Комерцијална банка АД Скопје, Кеј “Димитар Влахов” број 4, 1000 Скопје во канцеларија 217, втор кат, стар дел, тел. + 389 2 3107-291, секој работен ден, од 09.00 до 16.00 часот.

2.4. Известување дека проспекто е достапен за јавноста и место каде потенцијалните инвеститори ќе може да го добијат проспекто.

Проспекто е јавно достапен документ. За потребите на потенцијалните инвеститори Проспекто е достапен на интернет страната на Комерцијална Банка АД Скопје, како и во просториите на Комерцијална Банка АД Скопје, кеј “Димитар Влахов” број 4, 1000 Скопје (канцеларија 217, втор кат, стар дел), тел. + 389 2 3107-291.